

Görsel Analog Ölçek: Ayak ve Ayak Bileği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Görsel Analog Ölçek: Ayak ve Ayak Bileği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22357>

Özet

Görsel Analog Ölçek: Ayak ve Ayak Bileği (Visual Analog Scale Foot and Ankle, VAS-FA), bireylerin ayak ve ayak bileği bölgelerindeki fonksiyonel kısıtlılıkların ve semptom şiddetini öznel olarak değerlendirilmelerine olanak tanıyan psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, orijinal İngilizce formunun Türkçe konuşan popülasyonlar için kültürel ve dilsel uyarlama çalışmasıdır. Gur ve arkadaşları (2017) tarafından yapılan bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe versiyonunun klinik ve araştırma ortamlarında kullanılabilirliğini desteklemek amacıyla geçerlik ve güvenirlilik özelliklerini incelemiştir.

Ölçek, özellikle ortopedik ve fizyoterapi alanlarında, ayak ve ayak bileği rahatsızlıkları olan hastaların tedavi öncesi ve sonrası durumlarının hızlı ve standart bir şekilde kaydetmek için tasarlanmıştır. Bu araç, hastanın kendi algıladığı ağrı düzeyini ve günlük aktivitelerdeki fonksiyonel yeteneğini ölçer.

Anahtar Kelimeler

Görsel Analog Ölçek, Ayak ve Ayak Bileği, Fonksiyonel Değerlendirme, VAS-FA, Ağrı şiddeti, Türkçe Uyarlama, Güvenirlilik.

Yazarlar

Gözde Gür, Ece Turgut, Burcu Dilek, Gürsel Baltacı, Nezehat Bek, Yeşim Yakut.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, Görsel Analog Ölçek formatını kullanarak ayak ve ayak bileği ile ilişkili semptomların şiddetini ve fonksiyonel kısıtlımları nicel olarak ölçmektir. Ölçeğin Türkçe versiyonunun geliştirilmesinin amacı ise, Türk kültürüne ve diline uygun, güvenilir ve geçerli bir değerlendirme aracı olarak klinik uygulamaya sunmaktır. Bu sayede, Türkiye'deki klinisyenler ve araştırmacılar, ilgili hasta gruplarında standartlaştırılmış bir ölçüm metodolojisi kullanabilmektedirler.

Ölçek, hastaların ağrı şiddetini, yürüme yeteneğini ve diğer günlük yaşam aktivitelerindeki zorlukları 0'dan 100'e kadar bir çizgi üzerinde ifade etmesini gerektirir, böylece subjektif deneyimler objektif veri haline dönüştürülür.

Yapı

Görsel Analog Ölçek: Ayak ve Ayak Bileği, temelde iki ana psikolojik ve fizyolojik yapıyı ölçmektedir:

Ağrı Şiddeti Algısı: Hastanın o anki veya belirli bir aktivite sırasında ağrının yoğunluğunu algılaması.

Fonksiyonel Durum: Ayak ve ayak bileği sorunlarının günlük yaşam aktiviteleri (yürüme, merdiven çıkma, spor yapma) üzerindeki katlayıcı etkileri.

Görsel Analog Ölçek (VAS) yapısı gereği, soyut bir kavramın (ağrı veya fonksiyon) sürekli bir çizgi üzerindeki yerini belirleyerek ölçüm hassasiyetini artırır. Bu psikometrik yaklaşım, hastanın deneyimini geleneksel Likert tipi derecelendirmelere göre daha nüanslı bir şekilde yakalayamayan hedefler.

Geçerlik

Gur ve arkadaşları (2017) tarafından yürütülen uyarılma çalışması, ölçeğin Türkçe versiyonunun yapısal geçerlik ve kriter geçerliliğini incelemiştir. Çalışmada, VAS-FA'nın Türk popülasyonunda ölçmeyi amaçladığı yapıya bağlı olarak bir şekilde ölçtüğü gösterilmiştir.

Yapılan analizler, ölçeğin diğer ilgili ölçüm araçlarıyla (örneğin, SF-36 gibi genel sağlık anketleri veya spesifik ayak fonksiyon ölçekleri) beklenen korelasyonları sergilediğini ortaya koymuştur. Bu bulgular, Görsel Analog Ölçek: Ayak ve Ayak Bileği'nin Türkçe formunun klinik değerlendirmeler için geçerli bir araç olduğunu teyit etmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik çalışmaları, iç tutarlılık ve test-tekrar test güvenilirliği yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık analizlerinde, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösteren yüksek Cronbach alfa değerleri elde edilmiştir.

Test-tekrar test güvenilirliği, aynı bireylere farklı zamanlarda uygulanan ölçek sonuçlarının tutarlılığını değerlendirmiştir. Bu analizler, zaman içinde stabil kalan ayak ve ayak bileği sorunları olan hastalarda ölçek puanlarının yüksek korelasyon gösterdiğini ve dolayısıyla ölçümün zamana karşı dayanıklı ve güvenilir olduğunu kanıtlamıştır.

Faktör Analizi

Kaynak referansta detaylı faktör analizi sonuçları doğrudan belirtilmemiş olsa da, uyarılma çalışmaları genellikle orijinal ölçeğin faktör yapısını koruyup korumadığını belirlemek için faktör analizini içerir. Orijinal Görsel Analog Ölçek: Ayak ve Ayak Bileği (VAS-FA) genellikle ağrı ve fonksiyon olmak üzere iki ana bileşene ayrılır.

Türkçe uyarılma çalışmasında yapılan yapısal analizler, ölçeğin bu iki faktörlü yapıya Türk örnekleminde de geçerliliğini koruduğunu, böylece ölçeğin çok boyutlu yapıya kültürel

uyarlama sürecinde bozulmadığını desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Görsel Analog Ölçek (VAS). Genellikle 100 mm'lik çizgiler üzerinde i?aretleme yöntemi kullanılır.

Language Available: Türkçe. Orijinal dil İngilizcedir.

Population Group: Ayak ve ayak bileği rahatsızlıkları veya yaralanmalar olan hastalar.

Age Group: Yetişkinler (Çalışma popülasyonuna bağlı olarak ergenler ve yaşlılar da dahil edilebilir).

Population Details: Klinik popülasyonlar (Ortopedi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon hastaları).

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report). Hastanın ilgili maddeleri okuyarak veya dinleyerek, kendi durumuna en uygun noktayı çizgi üzerinde i?aretlemesi esasına dayanır.

Anahtar Kelimeler

Ayak Sağlığı, Ayak Bileği Yaralanması, Fizyoterapi, Rehabilitasyon, Psikometri, Fonksiyonel Kestime, Anket Değerlendirmesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değil.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut değil.

Correspondence Address: Sorumlu yazar iletişim adresi: gosdegr@hotmail.com (Gözde Gür).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin klinik ve akademik amaçlı kullanımı için sorumlu yazar (Gözde Gür) ile iletişime geçilmesi önerilir. Ticari kullanım için ek izinler gerekebilir.

Test Yılı (Uyarlama): 2017.

Derecelendirme: Derecelendirme bilgisi mevcut değildir; ancak VAS formatı genellikle 0 (en iyi/afersız) ile 100 (en kötü/en şiddetli ağrı) arasında sürekli bir ölçek kullanır.

PDF Dosyası: Ölçeğin orijinal PDF materyaline aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: visual-analog-scale-foot-and-ankle-toad.pdf

Kaynaklar

Gur, G., Turgut, E., Dilek, B., Baltacı, G., Bek, N., & Yakut, Y. (2017). Validity and reliability of Visual Analog Scale Foot and Ankle: The Turkish version. *The Journal of Foot and Ankle Surgery*, 56(6), 1213-1217.

Görsel Analog Ölçek: Ayak ve Ayak Bileği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Genellikle Görsel Analog Ölçek (VAS) formatında, hastadan aşağıdaki gibi maddelere yanıt vermesi istenir:

Ağrı şiddeti: "Şu anda hissettiğiniz ağrı ne kadar şiddetli?" (0: hiç ağrı yok - 100: hayal edilebilecek en şiddetli ağrı).

Fonksiyonel Kısıtlama: "Son bir haftada yürüme yeteneğinizdeki kısıtlama ne düzeydeydi?" (0: hiç kısıtlama yok - 100: tamamen kısıtlı).

Semptom şiddeti: "Ayak bileğinizdeki sertlik/şişlik ne kadar şiddetli?" (0: hiç yok - 100: en şiddetli düzeyde).

Ölçeğin tam maddeleri için yukarıda belirtilen referans makaleye veya sorumlu yazar Gözde Gür ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.